

“Απογευματινή της Κυριακής”

6 Ιουλίου 2008

Ο Ενιαίος Χώρος Πληρωμών σε Ευρώ:

Η διαμόρφωση της εσωτερικής αγοράς πληρωμών με τη δυναμική συνεισφορά του τραπεζικού κλάδου

Του Χρήστου Βλ. Γκόρτσου

Γενικού Γραμματέα Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών

Η παροχή υπηρεσιών πληρωμών SEPA ξεκίνησε από τον Ιανουάριο του 2008

Από τις 28 Ιανουαρίου 2008, μετά από δυο χρόνια εντατικής προετοιμασίας, περισσότερες από 4250 ευρωπαϊκές τράπεζες, μεταξύ των οποίων και οι 24 τράπεζες μέλη της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών (ΕΕΤ), ξεκίνησαν να παρέχουν στην πελατεία τους ηλεκτρονικές μεταφορές πιστώσεων (εμβάσματα) οι οποίες πληρούν τις προϋποθέσεις και τους όρους που ορίζονται πανευρωπαϊκά στο πλαίσιο λειτουργίας του Ενιαίου Χώρου Πληρωμών σε Ευρώ (SEPA).

Επίσης, από την 1^η Ιανουαρίου 2008, πολλές από τις εγκατεστημένες στη χώρα μας τράπεζες έχουν αρχίσει να παρέχουν στην πελατεία τους, καταναλωτές και επιχειρήσεις, τη δυνατότητα πληρωμής και αποδοχής συναλλαγών στα ATMs και POS με πιστωτικές και χρεωστικές κάρτες οι οποίες πληρούν τις προϋποθέσεις και τους όρους που ορίζονται πανευρωπαϊκά στο πλαίσιο για τις κάρτες πληρωμών του Ενιαίου Χώρου Πληρωμών σε Ευρώ (SEPA Cards Framework).

Έως το τέλος του 2009, μετά και την ενσωμάτωση της κοινοτικής Οδηγίας 2007/64/ΕΚ για τις υπηρεσίες πληρωμών στο εθνικό δίκαιο των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θα αρχίσει να παρέχεται από τις εγκατεστημένες στη χώρα μας τράπεζες και το τρίτο ηλεκτρονικό εργαλείο πληρωμών του SEPA, δηλαδή οι άμεσες χρεώσεις (πάγιες εντολές).

Ο ενεργός ρόλος των τραπεζών στη διαμόρφωση του SEPA

Το Ευρωπαϊκό τραπεζικό σύστημα, υιοθετώντας την αρχή της αυτορρύθμισης, προχώρησε στην θέσπιση των επιχειρηματικών και τεχνικών κανόνων των ηλεκτρονικών πληρωμών στο πλαίσιο του SEPA, καθώς και στην υλοποίηση του σε παγκόσμια κλίμακα πρωτοποριακού αυτού έργου. Σε αυτό το πλαίσιο έχει συσταθεί και λειτουργεί, ήδη από το 2002, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Πληρωμών (EPC), μέλη του οποίου είναι εμπορικές, αποταμιευτικές και συνεταιριστικές τράπεζες, εθνικές και πανευρωπαϊκές ενώσεις τραπεζών ενώ καθεστώς παρατηρητή έχουν η ΕΚΤ και το SWIFT. Μέλος του εν λόγω Συμβουλίου είναι και η Ελληνική Ένωση Τραπεζών, εκπροσωπώντας το σύνολο του ελληνικού τραπεζικού συστήματος.

Η αντιμετώπιση του SEPA από τις ελληνικές τράπεζες

Η υλοποίηση του SEPA αντιμετωπίζεται θετικά από τις ελληνικές τράπεζες, ως ευκαιρία για την αύξηση της χρήσης των ηλεκτρονικών εργαλείων πληρωμών έναντι των μετρητών και των επιταγών που απαιτούν χειρόγραφη διαχείριση.

Οι αλλαγές που θα επιφέρει ο SEPA στη διενέργεια

Οι βασικές αλλαγές που θα επιφέρει ο SEPA στη διενέργεια πληρωμών από τους καταναλωτές, τις επιχειρήσεις και το δημόσιο της χώρας μας, θα μπορούσαν να συνοψιστούν στα ακόλουθα:

ηλεκτρονικών
πληρωμών από
τους τελικούς
χρήστες
(καταναλωτές,
επιχειρήσεις,
Δ.Ε.Κ.Ο. και
Δημόσιο)

1. Για τους καταναλωτές, τις επιχειρήσεις και τις Δ.Ε.Κ.Ο.
  - Χρήση ενός τραπεζικού λογαριασμού για την αποστολή και λήψη ηλεκτρονικών πληρωμών σε ευρώ από και προς όλες τις χώρες που συνθέτουν το εδαφικό πεδίο εφαρμογής του SEPA, εξασφαλίζοντας την προσβασιμότητα στους τραπεζικούς λογαριασμούς της πελατείας 31 Ευρωπαϊκών χωρών (Ευρωπαϊκή Ένωση, Νορβηγία, Ισλανδία, Λιχτενστάιν και Ελβετία).
  - Χρήση ενιαίων προτύπων και ενιαίων τεχνολογικών εφαρμογών για την αποστολή και λήψη των ηλεκτρονικών πληρωμών. Δυνατότητα ηλεκτρονικής ταυτοποίησης από την επιχείρηση της απαίτησης που καλύπτει η εισερχόμενη πληρωμή.
  - Ομοιόμορφοι κανόνες για τη διενέργεια ηλεκτρονικών πληρωμών, ανεξαρτήτως εάν αυτές γίνονται εντός της χώρας μας ή εντός του SEPA (π.χ. χρήση IBAN και BIC).
  - Εγγυημένη χρονικά ολοκλήρωση της μεταφοράς πίστωσης ή της άμεσης χρέωσης.
  - Εγγυημένη πίστωση ολόκληρου του μεταφερόμενου ποσού στον δικαιούχο.
  - Κάθε τράπεζα λαμβάνει τα τυχόν έξοδα της ηλεκτρονικής πληρωμής αποκλειστικά από τον πελάτη της. Ο πελάτης δεν πληρώνει και τα τυχόν επιβαλλόμενα έξοδα της άλλης τράπεζας.
  - Ομοιόμορφοι κανόνες προστασίας του καταναλωτή σε ολόκληρη την Ευρώπη, ανάλογα και με το χρησιμοποιούμενο ηλεκτρονικό εργαλείο πληρωμής.
  - Πλήρως αυτοματοποιημένη διαδικασία ολοκλήρωσης της πληρωμής, ανεξάρτητα εάν αυτή πραγματοποιείται μεταξύ επιχειρήσεων ή μεταξύ επιχειρήσεων και καταναλωτών.
  - Ομοιόμορφοι κανόνες για τις απορρίψεις και τις επιστροφές σε περίπτωση αδυναμίας πίστωσης του λογαριασμού του δικαιούχου.
  - Αύξηση της ασφάλειας κατά την διενέργεια πληρωμών με κάρτες (EMV chip και χρήση PIN).
  - Δυνατότητα αποδοχής από τους εμπόρους, εφόσον το επιθυμούν, όλων των καρτών πληρωμής που κυκλοφορούν στην Ευρώπη και είναι συμβατές με το περιβάλλον SEPA. Αύξηση του αριθμού και της αξίας των συναλλαγών, ειδικά σε τουριστικούς προορισμούς.
2. Για το Δημόσιο
  - Αξιοποίηση των δυνατοτήτων των πανευρωπαϊκών ηλεκτρονικών εργαλείων πληρωμής SEPA για την είσπραξη οφειλών από νομικά και φυσικά πρόσωπα και την πληρωμή πολιτών και επιχειρήσεων από το Δημόσιο.
  - Πρόσβαση στους τραπεζικούς λογαριασμούς πολιτών και επιχειρήσεων σε 31 ευρωπαϊκές χώρες (π.χ. για την πληρωμή μισθών ή συντάξεων δικαιούχων του ελληνικού δημοσίου που είναι εγκατεστημένοι σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες).

- Χρησιμοποίηση ηλεκτρονικών εργαλείων πληρωμής και ειδικά των άμεσων χρεώσεων και των καρτών για την πληρωμή οφειλών των πολιτών στο Δημόσιο. Σταδιακή αντικατάσταση άλλων, μη ηλεκτρονικών και «ακριβών» εργαλείων πληρωμών, όπως οι επιταγές και τα μετρητά.
- Παροχή υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας, συμβατών με το πλαίσιο των κανόνων του SEPA, είτε σε πολυμερές (με περισσότερες τράπεζες) είτε σε διμερές (με μια τράπεζα) επίπεδο συνεργασίας.

Η προσφορά σύγχρονων ηλεκτρονικών εργαλείων πληρωμών θα πρέπει να βρει ανταπόκριση από τους τελικούς χρήστες

Τα δυο από τα τρία ηλεκτρονικά εργαλεία του SEPA (μεταφορές πιστώσεων και κάρτες) παρέχονται πανευρωπαϊκά από τον Ιανουάριο του 2008. Οι ελληνικές τράπεζες ανταποκρινόμενες σε μια ακόμα πρόκληση, για τη διαμόρφωση ενός ενιαίου χρηματοπιστωτικού χώρου, συμμετέχουν από την αρχή στο φιλόδοξο στόχο της ενοποίησης της ευρωπαϊκής αγοράς πληρωμών. Η προσφορά σύγχρονων εργαλείων πληρωμών για εγχώρια και πανευρωπαϊκή χρήση έχει εξασφαλιστεί από το τραπεζικό μας σύστημα. Αυτό που πλέον απομένει είναι η ζήτηση αυτών των εργαλείων πληρωμών από τους τελικούς χρήστες υπηρεσιών πληρωμών, η κατανόηση των πλεονεκτημάτων χρήσης τους και η προσαρμογή των μηχανογραφικών εφαρμογών του Δημόσιου Τομέα και των επιχειρήσεων προκειμένου να αξιοποιηθούν πλήρως τα πλεονεκτήματα της ενιαίας αγοράς πληρωμών σε ευρώ.

Η χρήση μετρητών και επιταγών στην Ελλάδα θα πρέπει να δώσει τη θέση της στη χρήση των σύγχρονων ηλεκτρονικών εργαλείων πληρωμών

Ωστόσο, σε χώρες όπως η Ελλάδα, αναγκαία είναι και η αλλαγή παγιωμένων συνηθειών δεκαετιών αναφορικά με τον τρόπο διενέργειας των πληρωμών. Η χρήση μετρητών και επιταγών πρέπει να δώσει τη θέση της στη χρήση των σύγχρονων ηλεκτρονικών εργαλείων πληρωμών, όπως είναι οι κάρτες πληρωμών, οι διατραπεζικές μεταφορές πιστώσεων, οι άμεσες χρεώσεις και τα εναλλακτικά κανάλια διενέργειας πληρωμών όπως τα ATM και η ηλεκτρονική ή τηλεφωνική τραπεζική.

